

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนกับรูปแบบการคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต จำนวน 180 คน ซึ่งผู้วิจัยให้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 411 คน ทำแบบทดสอบเพื่อหารูปแบบการคิดของนักเรียนใน 3 แบบ คือ แบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภท และแบบโยงความสัมพันธ์ จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเลือกกลุ่มตัวอย่าง แต่ละแบบการคิด กลุ่มละ 60 คน แล้วจึงแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3-กลุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะได้กลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มมีแบบการคิดแบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภท และแบบโยงความสัมพันธ์ กลุ่มละ 20 คน รวมเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มละ 60 คน

ในการดำเนินการทดลองผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม เรียนหนังสือการ์ตูน ที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ ดังนี้

- กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบบรรยาย
- กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา
- กลุ่มทดลองที่ 3 เรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับบรรยาย

กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มนี้ใช้เวลาเรียนหนังสือการ์ตูนเรื่อง "ร่วมแรงร่วมใจ" ที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ เป็นเวลา 20 นาที เสร็จแล้วให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเรื่องที่อ่านเป็นเวลา 20 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 40 นาที จากนั้น

ผู้วิจัยจึงนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์ว่าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ตอบเกิน หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดต่างกัน คือ แบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภท และแบบโยงความสัมพันธ์ เมื่อเรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีการเสนอเนื้อหาแบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับบรรยาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนที่เรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีการเสนอเนื้อหาแบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนาพร้อมกับบรรยายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนาพร้อมกับบรรยายมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยแบบสนทนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีรูปแบบการคิด แบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภท และแบบโยงความสัมพันธ์ เมื่อเรียนหนังสือการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่มีรูปแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนที่มีรูปแบบการคิดต่างกันเมื่อเรียนหนังสือการ์ตูน ที่มีวิธีการเสนอเนื้อหาต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือกล่าวได้ว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการคิดและรูปแบบการเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 2 ไม่มีผลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในลักษณะเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์ และแบบจำแนกประเภท เมื่อเรียนด้วยหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีการเสนอเนื้อหา 3 แบบ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะคล้ายกัน คือจะมี

ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดเมื่อเรียนด้วยวิธีการเสนอเนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับบรรยาย แต่ในกลุ่มนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์จะเรียนรู้ด้วยวิธีการเสนอเนื้อหาแบบบรรยายได้ดีกว่าแบบสนทนา ร่วมกับบรรยาย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนแม้จะพบว่า ยังมีความแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่มของนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดที่เรียนด้วยวิธีการเสนอเนื้อหาทั้ง 3 แบบ แต่ความแตกต่างดังกล่าวถือว่าไม่ทำให้นักเรียนมีความรู้ด้านพุทธินิสัยแตกต่างกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาต่างแบบกัน คือ แบบบรรยาย แบบสนทนา และแบบสนทนา ร่วมกับบรรยาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ แล้วพบว่า วิธีสนทนา ร่วมกับบรรยาย เป็นวิธีการเสนอเนื้อหาที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธินิสัยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสนทนา คือมีค่าเฉลี่ยรวม 23.57 และ 22.03 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับบรรยายนั้นมีลักษณะการเสนอเนื้อหา 2 ครั้ง ระหว่างบทสนทนา และบรรยาย ซึ่งเมื่อผู้เรียนอ่านจากบทสนทนาของตัวละครตามเนื้อเรื่องที่ผูกขึ้นแล้ว ยังสามารถอ่านจากบทบรรยายในตอนท้ายซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นลักษณะของการย้ำ ซ้ำ และสรุปหรือบทวนเนื้อหาอีกครั้งทำให้ผู้เรียนที่เรียนจากการเสนอเนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับบรรยายจะรับรู้และเรียนรู้ได้มากที่สุด (ดำเนิน ยอดมิ่ง 2525 : 25) ส่วนวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา ผู้เรียนได้อ่านจากบทสนทนาเพียงครั้งเดียว จึงอาจทำให้ผู้เรียนมีปริมาณการเรียนรู้น้อยกว่าวิธีเสนอเนื้อหาแบบสนทนา ร่วมกับบรรยาย (ประทีน คล้ายนาค 2518 : 33)

3. นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์ แบบจำแนกประเภทและแบบโยงความสัมพันธ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธินิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์คือมีค่าเฉลี่ยรวม 23.75 และ 22.02 เพราะนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์มีแนวโน้มเป็นผู้คิดรอบคอบ ช่างพิจารณา วิเคราะห์ (Kagan et al. 1960 อ้างจาก Ausubel 1968 : 172) มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งเร้ารอบตัวได้อย่างดี มีอิสระในการตัดสินใจไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง (จุมพล นุรักษ์ธีวิน 2521 : 44) และแซทเทอร์ลี และบริเมอร์ (Satterly and Brimer 1971 : 294-302) ยังกล่าวไว้อีกว่านักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์มักจะมีประสิทธิภาพในการทำงานด้านต่าง ๆ สูงกว่าพวกที่มีรูปแบบการคิดแบบอื่น ๆ นอกจากนี้วอลล์แลช และโคแกน (Wallach & Kogan 1966 : 108-109) ยังให้

ความเห็นเพิ่มเติมว่ารูปแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์เป็นรูปแบบการคิดที่ด้อยที่สุดในบรรดารูปแบบการคิดทั้งหมด เนื่องจากจะสะท้อนให้เห็นการรับรู้ที่ไม่ตรงกับสภาพอันแท้จริงของสิ่งเร้าที่ปรากฏและกมล ภูประเสริฐ (กมล ภูประเสริฐ 2513 : 3-4) ยังเชื่อว่าผู้ที่มีการคิดแบบโยงความสัมพันธ์จะมีระเบียบของการคิดด้อยกว่าบุคคลที่มีรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์ เพราะไม่มีใครจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้มาโดยตรง แต่ใช้ข้อมูลไปเร้าระลึกถึงความรู้อื่นที่ได้สะสมไว้ ซึ่งจะเป็นการจัดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แคบเข้า พวกที่มีการคิดแบบโยงความสัมพันธ์จึงมักจะด้อยในด้านความสามารถทางสติปัญญาด้วย เป็นคนเชื่องช้าไม่กระตือรือร้น ไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาที่ต้องใช้การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วน ๆ (Satterly and Brimer 1971 : 294 - 296)

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่จะใช้หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการศึกษา ควรใช้รูปแบบการเสนอเนื้อหาแบบสั้นทบทวนร่วมกับบรรยาย ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ควรจะวิจัยเกี่ยวกับวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสื่อที่ใช้เสียง สื่อที่ใช้ข้อความ หรือสื่อที่ใช้ทั้งภาพและเสียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย